

Rom 15, 13

13: Men håpets Gud skal fylle dere med all glede og fred i troen, så dere kan ha overflod av håp ved Den Hellige Ånds kraft. (COR's bibeltekst: Men håpets Gud fylle dere med ...)

Slik slutter nå apostelen sin lære og formaning med et ønske til Gud om at han selv må gi oss alt det vi trenger. Vi husker at Paulus i v. 5-6 avsluttet sin formaning på samme måte. I v. 5 kaller han Gud "tålmodighetens og trøstens Gud", mens han like foran talte om "den tålmodighet og trøst som Skriftene gir" (v. 4). Her ser vi han bruker samme talemåte. I v. 12 sa han: "på ham skal hedningene håpe", og her begynner han nå slik: "Men håpets Gud ..." Gjennom den talemåten lærer vi at det som er formaningsens målsetting, det må vi motta fra Gud. At det ikke kan gripes eller gjøres av oss - hvis ikke Gud gir det. Uttrykket "håpets Gud" taler dermed ikke bare om at Gud er håpets målsetting og grunnvoll, slik at vi bygger alt vårt håp på ham. Men også at det er han som gir oss håpet. Hvis det altså behager ham å gi oss den gaven; et fast og levende håp, så har vi det. Ellers er alle våre anstrengelser uten frukt.

Men dette gjelder nå bare det sanne håpet. Ellers finnes det også mye håp i verden som ikke er virket av Gud. Hele verden håper det beste midt i all sin ubotferdighet. "Den gudløses håp går til grunne" (Job 8: 13). Her tales bare om det sanne håpet om frelse, som har sin grunn i troen på Kristus, og derfor ikke skal bli til skamme (kap. 5: 2-5). Men det sanne håpet blir sterkt anfektet av fienden gjennom samvittigheten og synden som fremdeles bor i oss. Og da opplever vi virkelig at et fast håp bare er en Guds gave. I stor frimodighet skal vi jo bygge vårt håp på hans store barmhjertighet og hans evige sannhet i sine løfter, som vi nylig har vist. Men da opplever vi igjen og igjen at selv om vi har alle de trøstens forbilder eller løfter fra Gud foran oss, kan vi samtidig angripes av store anfektelser og overfalles av angst og uro. Da kjenner vi nok at det ikke står i vår makt å tilegne oss en virkelig trøst, selv om vi bruker Ordet. Nei, dette er utelukkende et Guds verk og ufortjente gave. Det merker vi nok når han i vår største nød og frykt, i et øyeblikk gir oss en frimodighet i troen og håpet, så vi får en usigelig glede midt i all vår elendighet. En slik troens gave fra Gud er det Paulus nedber over oss her.

Det er ikke noe lite mål av håp og trøst Paulus ønsker oss her, men en full troens visshet med "glede" og "fred". "Håpets Gud", sier han, fylle dere med all glede og fred i troen (slik det heter i COR's bibel). "Fylle dere" sier han altså, og "med all glede og fred". Uttrykket "all glede og fred" minner oss om de mange frydens frukter vi har ved at vi er forenet med Gud. I kap. 5: 1-5 regner Paulus opp noen av disse. Først og fremst burde vi jo ha en usigelig glede og fred i Gud selv og hans vennskap. I at den evige Gud nå er vår forsonte Far, og vi hans elskede barn. Videre også i all hans guddommelige fullkommenhet; såsom hans evige sannhet og miskunn, hans trofasthet, omsorg, langmodighet, visdom, allmakt osv. Og endelig i hans trofaste løfter om den evige herlighet han til sist vil gi oss. Å,

så uendelig store og omfattende kilder for glede og fred i troen - om så både vi selv og hele verden bare gir grunn til å klage og gråte! Gud, hans fullkommenhet og hans løfter står likevel fast.

Men her strekker det ikke til med vår forstand, eller at vi har all grunn til å fryde oss, hvis ikke Gud selv gir oss sin nåde til dette. Derfor er dette ikke noe apostelen bare oppfordrer oss til, men som han helt konkret ber om. Han ønsker vi må få dette, for han vet det bare skjer hvis vi får dette som en Guds gave. Og samtidig er dette ikke bare et tomt ønske som aldri oppfylles. Nei, tusenvis av sjeler får daglig oppleve at midt oppe i harde prøvelser og sorger kan Gud fylle dem med en glede og fred i troen, så all annen glede falmer mot dette.

En slik glede og fred gis spesielt til virkelig sønderknuste syndere som har gitt opp alle sine egne muligheter for å bidra med noe som helst til sin frelse. Da kommer Gud til dem. Helt på tvers av alle deres tankebaner gir han dem en fullkommen og ufortjent nåde, og åpner øynene deres så de ser dette. Ja, gir dem Åndens vitnesbyrd om at nå er de Guds barn og arvinger. Da har de den rette erfaringen av hva Åndens glede vil si. En slik glede kan vi også senere oppleve. Særlig etter å ha vært gjennom store prøvelser. Ellers må vi nok oftest la Guds nåde være nok for oss (2Kor 12: 9), og ha all vår fred bare i tilliten til hans ord, uten absolutt å skulle kjenne den veldige gleden. Dette er jo de kristnes mer daglige liv i troen.

Glede og fred i troen sier Paulus - egentlig "idet dere tror". Dermed sies det også i den formuleringen at det ikke er tale om en glede som kommer av egne gode livsvilkår, eller av at vi selv lykkes så godt i vår kristendom at vi gleder oss over dette. Nei, her tales det om en glede som bare har sin grunn i tilliten til Guds ord og løfter, fordi alt i oss selv bare gir grunn til å fortvile. Å tro er at en utelukkende på Guds løfter har trøst i noe en ikke ser (Heb 11: 1). Og her menes den frelsende troen på Kristus, for den skal virke "glede og fred", og det skjer "ved Den Hellige Ånds kraft". Denne troen er i sannhet bare en Guds gave som en virkelig må be om å få. Og den er et verk som Gud bare kan skape gjennom forkynnelsen av evangeliet, når dette treffer totalt fattige og avmektige syndere. Men da er alt det vi kan registrere hos oss selv bare elendighet. Så skal også troen gjennom all bekymring og nød utelukkende være en fortrøstning til Guds nakne ord - samtidig som vi bare ser og kjenner det som anklager og kan gjøre oss motløse. Men hvordan kan vi da ha noen glede og fred? Jo, akkurat da blir det en overnaturlig glede og fred - da står gleden der virkelig utelukkende som et Guds verk. Og et slikt Guds verk er det apostelen her ønsker og ber om for oss, også med den tilføyelsen han så legger til:

så dere kan ha overflod av håp ved Den Hellige Ånds kraft. Dette; at vi har et fullkomment sikkert håp om vår evige frelse, er da den siste og herligste frukten som nevnes av alt det Gud har gjort og gjør. Dette håpet er den største kraften i all vår kristendom. Det er dette håpet som gir lyst og kraft til å løpe i den kampen som er lagt foran oss. Det gir mot og styrke til å gjøre, lide og holde ut i alt denne kampen fører med seg. "Glede i Herren er deres styrke" (Neh 8: 10) - og håpet om frelse er hjelmen vår i kampen (1Tess 5: 8). Hele livet for øvrig er jo så fullt av sorg, prøvelser og elendighet.

Hvis vi da ikke skal gi opp på veien, eller bli trøtte og utilregnelige, kreves det virkelig et fullkomment håp til den herlighet Gud skal gi oss, så vi kan holde fram i tro og tålmod.

Men igjen: Vi har jo den sterkeste grunnvoll å bygge vårt frelseshåp på. For vi er jo skapt til det evige liv, og til det evige liv er vi dyrt gjenløst og kjøpt. Det er dette livet, og ikke for det korte og jordiske, Kristus gav seg selv som et sonoffer for. Det er med det evige livet som mål Gud har gitt oss hviledagen, Ordet, sakramentene og Den hellige Ånds verk i sjelen. Hvis vi er Guds barn og venner, er vi jo ganske sikkert også hans arvinger. Da skal han også ganske visst gjøre sine venner virkelig glade og lykkelige.

Men så er jo dessverre tilstanden likevel den at selv om grunnvollen er så fast og urokkelig, så er hjertene våre gjennom naturens forderv så besmittet av tvil, og så ustadige, at vi ikke greier å holde fast på det salige håpet - hvis ikke Gud selv gir oss denne dyrebare gaven. Det håpet som er avhengig av våre egne anstrengelser, våre tanker og konklusjoner, er alltid svakt og usikkert. Men når Gud selv ved sin Hellige Ånd skaper vissheten i hjertet vårt, og fyller oss med glede og fred i troen, da får vi det fullkomne håpet Paulus taler om her - denne overnaturlige trøsten som skildres i kap. 8: 16 med disse ordene: "Ånden selv vitner med vår ånd at vi er Guds barn".

Derfor tilføyer også Paulus disse ordene: "ved Den Hellige Ånds kraft". Her nevner Paulus også den tredje personen i guddommen, som den som virker til vår trøst. Den evige Far, som her kalles "håpets Gud", skaper i oss et fullkomment håp gjennom Den Hellige Ånd, når han fyller oss med glede og fred i troen. Og med denne tilføyelsen; "ved Den Hellige Ånds kraft", vil apostelen på nytt minne om at vi selv ikke er i stand til å gjøre eller gripe noe, hvis det ikke blir gitt oss fra himmelen. Å hvor viktig det er å la denne erkjennelsen synke dypt ned i oss; at all nåde og kraft avhenger av at Gud gir oss det! All vår fred og enhver vekst i det som er godt hindres straks den innbilningen slipper til; at vi selv er i stand til å utrette noe i dette. Kanskje vi menneskelig sett er i stand til å bruke midlene. Og kanskje vi, når vi hører formaningen, tennes opp og ønsker det gode. Likevel skal vi nok snart erfare at selv er vi ikke i stand til å ta det til oss.

Likevel sitter den innbilningen så dypt i vår natur, at den er det største hinderet for Guds verk i oss. Da må Gud bryte denne innbilningen ned ved å overlate oss til vår egen avmakt. Men et resultat av denne innbilningen er også all den kjødelige vantroens virksomhet, og som så sterkt hindrer Guds verk i oss. Derimot kjenner vi hvor varmt og villig hjertet blir når det virkelig har fått synke dypt ned i oss at alt godt bare kommer som Guds gave. Dette taler også slike ord om: "Uten meg kan dere slett ikke gjøre noen ting" (Joh 15: 5), "vi er ikke dyktige i oss selv til å tenke ut noe som om det kom fra oss selv" (2Kor 3: 5), "Det er Gud som virker i dere både å ville og å virke for hans gode vilje" (Fil 2: 13). Dette er det Paulus vil minne oss om når han sier: "ved Den Hellige Ånds kraft".

Og med dette ønsket avslutter nå apostelen de mer konkrete formaningene i dette brevet. Først har han pløyd og plantet. Med ønsket sitt til slutt vil han minne om at det er bare Gud som gir vekst. Måtte vi så få beholde lys over dette inntil vår siste dag! Og også få oppleve at Gud gir oss nåde til dette, så vi virkelig lever i det og strekker oss etter det i tro, i glede og fred i et fullt og fast håp ved Den Hellige Ånds kraft!

Men selv om det nå er slutt på selve formaningene i brevet, og det som nå gjenstår mer angår Paulus og den romerske menigheten, må vi ikke fristes til å tro at dette som gjenstår ikke har noen betydning for oss. Riktignok får vi nå ikke lenge høre mye av hans formaninger, men i stedet skal vi få se og høre Paulus vitne om sitt liv som apostel. Der skal vi også finne mye dyrebar lærdom. Han begynner med en slags redegjørelse for selve brevet, og hvordan han "om noe" har skrevet "mer frimodighet" til dem, for dermed å formane sine brødre. Og i dette uttrykker han seg så kjærlig og ydmykt at det må gripe hjertene våre, ja, virke som et eksempel til å ydmyke oss.